

צות לשבור את הספנות העברית, הם חלשים מאד".
לעומת זאת, אין הם מסתירים את שאיפתם לשבור משהו אחר: את ועד אגודת הי מאים. עד עכשיו פרצו שביתות רבות למי דל, ותמיד נגד רצונו של הוועד. כאשר, בה

יתנו להם עשרה ימי עבודה, יזכרו שתורת סטלין אינה הולמת את דברי מוחמד והדת המוסלמית".
העובדה שבכנסת השניה יישוב שמונה צירים ערביים משמשת נושא אין-סופי לשי חות וויכוחים. התקווה היא שצירים אלה

אריה יזן, אב שכול
הבנים לא נפלו למען המפלגות

פגש כמה אגיות בחיפה לפני שלושה חד שים, רצו המלחים לערוך אסיפה כללית, סרב מזכיר הוועד לקראתה. המלחים לא הס תפקו בסרוב, החליטו לערוך את האסיפה, ודיוקא במקום המיועד לכך, — בית יורדי הים.

באסיפה זו נבחרה נציגות זמנית, מעין ועד צללים של האגודה. כאשר הוועד ההוקי ניסה לגייס מפירי שביתה, לשבור את הש ביתה האחרונה, יצא הסיכסוך חוצה. למרות הנסיון להראות את השוכתים כאלמנט פראי ובלתי ממושמע שיש לעקרו, לא הצליחו עס קני ההסתדרות בחיפה לבודד את המלחים בבלחמתם.

אגודות מקצועיות רבות שלחו תרומות כסף לנציגות הזמנית, לשימוש כקרן שביתה, וגם מחוץ לארץ באו סימני צידוד. כי הפעם ברור, ששני הצדדים מתכוונים להכרעה מצד אחד שותם, חכרת ספנות אשר מיחסים לה השפעה רבה בחוגי ההסתדרות, הממשלה והצבא ומצד שני עשה בחורים, נציגי כמה מאות צעירים שרק אתמול נקראו חלוצים שנענו "לים הקורא לך".

המשק

חסרים: חלקי-חילוך

חדשים רבים התלבטה חברת התעופה הישראלית אל-על בקשיי רכישת הציון. ההון היסודי גויס, "ששים נישול בנק" האמריקאי אשר הלוואה בסכום של 800 אלף דולאר, הממשלה השקיעה מיליון דולאר, כחלקה, אבל בשנת 1949, כשאמברגו על מדינות המר חב היה צדין בתוקפו. היה קשה להשיב את המטוס הראשון גם בכסף מלא.

המארגנים כמעט אמרו נואש. והנה הוזמן נשיא המדינה, ד"ר חיים וייצמן, לנשיא ארה"ב, הרי טרומן, ולצרכיו הפרטיים של נשיא יש ראל, ניתנה האפשרות לרכוש את הקונסטי לישן הארבעה-מנועי הראשון. המטוס הגיע יום לפני טיסת נשיא ישראל לאמריקה. אולם מצב המטוס דרש תיקון יסודי וד"ר חיים וייצמן נאלץ לחתור על מטוסו הפרטי, סס באוירון אייר פרנט.

מאז עברו שנתיים בדיוק. רכוש החברה גדל 150 מטוסים נוסעים. חבר העובדים מונה כעת 750 איש, לעומת 62 בספטמבר 1949, כאלפיים נוסעים לחודש מוטסים באי וירוויה. הוקמו בתי מלאכה מודרניים בהם מודרכים שלושים בחורים ישראלים בשכ לולים הסכניים האחרונים. הממשלה כבר כיסתה את הוצאותיה במטבע זר כפליים והתבררה מבנייה רוחיים. אולם הבעיה הח מורה של אספקת חלקי חילוף לא פסחה גם על אל-על. הממשלה אינה מקציבה כל סכום שהוא בדביוס לרכישתם.

בלי דגירה, אין אפרוח

"רבותי, אין אפרוחים!" חזר על דבריו פע

3 קונספליישן, 7 סקיימסטר, 5 קומנדו.

על שם המועצה.
אולם גם בזאת לא נסתיים העניין: המור עצה הרגישה שזכתה ביותר נגד אויביה, החליטה לנצלו עד הסוף. אחר שהעניין נמשך 10 חדשים נוספים, היא ניסתה התחייבות שהצד השני לא יכול היה לחתום עליה מבלי לותר על זכויותיו. ענין החללים הפך לנושא לתרגילי עוררין דין.
לבסוף פקעה סבלנות ההורים: הם הור דיעו שיפסיקו לשלם מסים למועצה, יכריזו שביתת שבת במשרדה.
"זה לא בשבילנו", אמר אחד ההורים, "אנו איננו זקוקים להנצחת בנינו. אנו זוכ רים אותם. המצבה דרושה לאחרים. אם שוכ חים כה מהר את אותם שהלכו בראש בפעם שעברה, כיצד ימצאו צעירים שילכו בראש בפעם הבאה?"

המעמד השלישי

הפתרון: עליה פנימית

שעה שבתלאביב התחילו תושבים מתלונ גים כי הביצים ותוספות המזון נעלמו עם תום הבחירות, הודאנו תושבי אזורי הממשל הצבאי (הערביים) מדבר פחות גשמי מאשר ביצים ועופות: העלמות עסקני המפלגות שהבטיחו הרים וגבעות לכל אשר יתן את קולו למפלגתם.

"אין זה", מבטיחים ערבים רבים, "כאי לו שהתייחסנו ברצינות מיוחדת לכל הבחי רות ולהבטחות שהצמיחו לפנינו". לכן, כאשר נשאלים תושבי כפר קלנסווה, במשור לש הקטן (תוצאות הבחירות — צ. כ. : 323, מפא"י : 788, מק"י : 57, רשימות מפא"י הערביות : 36, מפ"ם : 1) מה דעותיהם על מדיניות המפלגות השונות בישראל קשה לק בל תשובה ברורה. "אנחנו ערבים פשוטים, יא אפנודי", הם עונים. "בשבילנו זה הכל אותו דבר".

קפה מפתגמי. כיצד התקבל, בכל זאת, גיוון מעניין זה בתוצאות? האם, כפי שטי עלים אחדים, בגלל חוסר ידיעת קרוא וכתוב, כשכל איש נוטל את הפתק הבא ראשון ליד? "לא!" עונה בחור צעיר, חבוש מגבעת טיפוסית לאיכרים רוסיים. "האנשים הצביעו כך מפני שקיבלו כסף מהמפלגות". וכשהמי בוגרים ממנו מסכים להשתקף, הוא מתקשקש ושואל: "כיצד תסביר את העובדה שכל בתי הקפה נפתחו פתאום לפני הבחירות?" לפי דבריו, הקימה כל רשימה (שהיו לה האמצעים לכך) לשכת בחירות שהפכה חיש מהר לקפה ערבי רגיל, שם יכלו אנשים להת כבד בספל קהחה מתקתקה ולקבל דמי-בחיר רות.

בכפר טייבה, למשל, נהגו בעלי לשכות הבחירות-בתי-הקפה לחלק גם פירות לחוש (11 גרוש קילו בסדר, תן לי 100 קילו"). בים. הם ירדו לכרמים, קנו ארגוני ענבים כדי להראות לקהל הבוחרים כמה מתוק חל קם של אנשים אשר המפלגה אוהבת אותם. מחיר הענבים שהיה 9 גרוש הקילו, קפץ ל-11 גרוש.

קצת יותר מדי. הקולות שניתנו למק"י לא מוכיחים שטייבה מלאה קומו" ניסטים", אומר אחד מבני המשפחות האמי דות של הכפר. "כל אלה שהצביעו בעד מק"י אינם אלא קומוניסטים של ימי רעב; אם

העם

שעם זר, מקהלת צעקות

"מה אני אשם ששרפו את בית המקדש?", שאל בהלצה צעיר משופם כשעמד לפני הקר פה הסגורה של בית הקולנוע. הוא לא היה היהודי שלא הבין את סגירת בתי השעשועים ביום צום זה, שאיבד את משמעותו לפני שלוש שנים. מחוסר הבנה זו נשאר רק הטעם המר של אותה כפיה דתית אשר המפ לגות הדתיות עצמן יצאו נגדה בחריפות כה רבה ערב הבחירות.

בינתיים החלה בירושלים המערכה הרא שונה של הקונגרס הציוני. הקהל התעניין במידת מה בסכסוכים (המשעשעים במידת מה) שפרצו בין הפלגים, שהפכו בכמה מק רים למקהלת צעקות שלא הוסיפה כבוד רב לרמה האישית של משתתפיה, אם כי בלי ספק שימשה מבחן מעניין לעצמת קולותיהם. העובדה העיקרית בכל הפרשה הייתה בכל זאת שהאזרח הרגיל במדינה גילה רק הת ענינות מועטה ביותר בעצם הקונגרס. הדעה השכיחה: אם הם נותנים את הכסף, אין למנוע בעדם לנאום כאוות נפשם. אך פירוש הדבר לא היה שהוא, האזרח, חייב לעקוב אחרי תוכן הנאומים.

תורת האומה

נושא לתרגילי טורכידידי

שבועה בניו שיכלה המושבה רמתים במל חמת העצמאות. משך חדשים רבים התהלך אריה יזן, אבי חובש פלמחאי (שנפל בקרב על בית-מחסיר בהרי ירושלים בשעה שהגיש צורה לחבר פצוע), וחשב כיצד להנציח את זכר הבנים. הדבר לא היה פשוט: ההורים הדתיים התנגדו להקמת בית תרבות לזכר הבנים, מחשש פן יגרם הדבר לחילול הש בת. הלא דתיים, לעומת זאת, לא חשבו שמפ על דתי יהיה הנצחה מתאימה.

בבקשם צורה שתהא את כולם, החליטו ההורים להקים גן ציבורי ומצבה במגרש הציבורי של רמתים, ממורה לכביש הראשי המוביל מתלאביב לחיפה, ליד בית הספר ובית הכנסת.

עד כאן היה הכל חלק. מכאן התחילו הצ רות. התברר שהמגרש הציבורי של רמתים הוא סלע המחלוקת בין ותיקי הכפר, שהם אנשי הימין, ובין הרוב במועצה המקומית, שהוא שמאלי. הוויכוחים העבירו את המגרש על שמה של חברה פרטית משלהם, "שיכון אדריה בע"מ". המועצה טוענת שהמגרש שייך לה.

"בנינו לא נפלו למען המפלגות!", סברו והורים ובטחו שהסכסוכים המפלגתיים לא ישפיעו על דבר כה יסודי כהנצחת זכר בניי הם. אולם הם טעו. הטיפול נמשך חדשים. לב סוף התכנסה המועצה ביולי 1950, החליטה התלטה מתחמקת: אמנם קבעו עקרונות שתוקם מצבה באותו מקום, אולם החליטו לבצע את המפעל רק אחרי שהקרקע תועבר לרשות המועצה.

מכיון ששני הצדדים לא זזו מעמדתם, נראה היה שזכר הבנים יפול קרבן בהתנצחות. עד שצמא אריה יזן מוצא שיטתו, לדעתו, את הכל: הוא קיבל התחייבות מצד חברת השי כון האזרחי שהיא מוכנה להעביר את המגרש

"אבא, תגיד לו"